

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming

Art. 3.1, lid 2, Wnb

Art. 3.5, lid 2 en 4, Wnb

Inpandige renovatie rijksmonument Koperstraat 4-4A
te Vaals

Zaaknummer: **2019-205298**

Kenmerk: 2019/66335

Datum besluit: 3 september 2019

Verzonden: 3 september 2019

1 Besluit

Gedeputeerde Staten hebben op 16 juli 2019 een aanvraag om ontheffing van de verbodsbepalingen als bedoeld in de artikelen 3.3 en 3.8 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van mevrouw XXXX namens de heer XXXX voor renovatiewerkzaamheden aan de binnenzijde van het pand aan de Koperstraat 4-4A te Vaals.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2019-205298.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb, en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van in pandige renovatiewerkzaamheden aan de Koperstraat 4-4A te Vaals.
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende handelingen:
 - het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren, of wegnemen van nesten, van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de boerenzwaluw (*Hirundo rustica*), artikel 3.1, lid 2, Wnb;
 - het is verboden de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te verstoren, artikel 3.5, lid 2, Wnb;
 - het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) te beschadigen of te vernielen, art. 3.5, lid 4, Wnb.
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat deze ontheffing wordt verleend vanaf publicatie van onderhavig besluit tot 31 augustus 2022;
5. dat de voorschriften betreffende mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing;
6. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 16 juli 2019, aangevuld op 19 augustus 2019, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving, team Vergunningen

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- XXXXs, Heerderweg 51 E, 6224 LG Maastricht.

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- XXXX, Kasteel Daelenbroeckstraat 60, 6043 XR Roermond;
- Gemeente Vaals, Postbus 450, 6290 AL te Vaals.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffing geldt voor het plangebied “in pandige renovatie rijksmonument”, gelegen aan de Koperstraat 4-4A te Vaals, zoals opgenomen in paragraaf 4.2 (figuur 1).
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de Provincie Limburg indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.

2.2 Specifieke (soort)voorschriften

6. Met inachtneming van onderstaande voorschriften dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport “*Onderzoek gebouwbewonende soorten Koperstraat 4A te Vaals*”, kenmerk: CA180017.027.R02 van 17 augustus 2019. Dit rapport maakt als bijlage onderdeel uit van dit besluit.
7. De maatregelen, zoals opgenomen in het activiteitenplan, en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.

2.3 Overige voorschriften

8. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
 - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
 - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
 - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
 - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;
 - f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
9. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 16 juli 2019, aangevuld op 19 augustus 2019, heeft aanvrager een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren, of wegnemen van nesten, van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de boerenzwaluw (*Hirundo rustica*), artikel 3.1, lid 2, Wnb;
- het is verboden de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te verstoren, artikel 3.5, lid 2, Wnb;
- het is verboden de voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) te beschadigen of te vernielen, art. 3.5, lid 4, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing en module soortenbescherming, 16 juli 2019;
- Quickscan flora en fauna, kenmerk: CA180017.027.R01 van 3 september 2018;
- Vervolgonderzoek quickscan flora en fauna, kenmerk: CA180017.027.R01 van 12 juli 2019;
- Onderzoek gebouwbewonende soorten, kenmerk: CA180017.027.R02 van 17 augustus 2019;
- Mailwisseling aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wnb Koperstraat 4-4A in Vaals van 27 augustus 2019.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite <https://zoek.officielebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd (Vogelrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.1, en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten (Habitatrichtlijnsoorten) in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (andere soorten). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten.

4.1 Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten § 3.1 en Habitatrichtlijnsoorten § 3.2

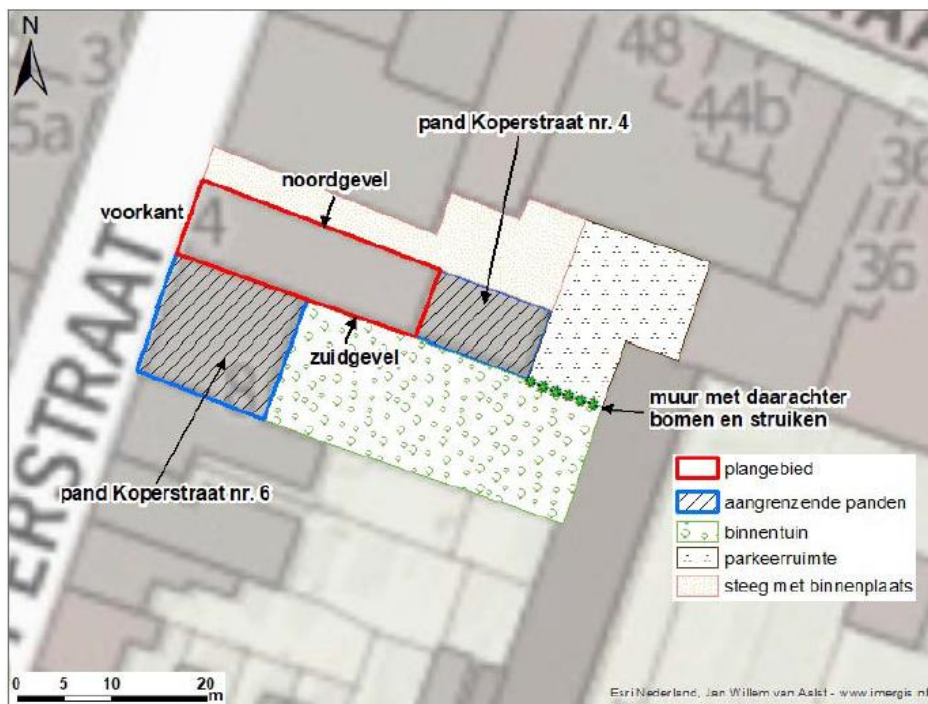
Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, vierde lid, Wnb en artikel 3.8, vijfde lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

In het plangebied “in pandige renovatie rijksmonument”, gelegen aan de Koperstraat 4-4A te Vaals, als weergegeven in figuur 1, is XXXX met behulp van XXXX te Voerendaal voornemens om renovatiewerkzaamheden aan de binnenzijde van het pand uit te voeren om het pand in te richten als studentenhuis. Het betreft een historisch pand in de dorpskern van Vaals en is geheel omgeven door bebouwing. Afgezien van (binnen)tuinen is er nauwelijks groen aanwezig in de directe omgeving. Groengebieden liggen pas op 250 à 300 meter van het plangebied verwijderd. Alleen in pandig worden wijzigingen aangebracht, overigens zonder wanden weg te halen. Aan de buitenkant verandert in principe niets, alleen wordt de buitenmuur opnieuw bepleisterd. Bij de renovatie is daarnaast ook aandacht voor het creëren van comfort, woongenot en duurzaamheid qua energiegebruik. Dit betekent dat bestaande openingen die tocht veroorzaken moeten worden gedicht, zodat er binnen het pand geen ruimte meer zal zijn voor fauna. De bestaande verblijfplaatsen worden vernietigd c.q. ontoegankelijk gemaakt.



Figuur 1: Het plangebied

4.3 Gierzwaluw, boerenwaluw en gewone dwergvleermuis

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Locatiegebonden

Het project is locatiegebonden vanwege de aard van de werkzaamheden. Het gaat immers om renovatie van bestaande bebouwing. Het pand verkeert momenteel in sterk vervallen staat.

Alternatieve inrichting werkzaamheden

Door de aanwezigheid van beschermde soorten is er gekozen voor een gefaseerde planning van de werkzaamheden om zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periodes van de gierzwaluw, boerenwaluw en de gewone dwergvleermuis te blijven. Vóór de start van de werkzaamheden worden de nestlocaties, in de minst kwetsbare periode voor de soorten, verwijderd en ongeschikt gemaakt en worden nieuwe nestlocaties tijdig aangeboden, rekening houdend met de gewenningsperiode.

Gierzwaluw

In het plangebied zijn vier zomer- en paarverblijven van de gierzwaluw aangetroffen. Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden zullen deze nestlocaties verloren gaan. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode dat de nestlocaties niet in gebruik zijn, waarbij het ongeschikt maken ervan voorafgaande of na het broedseizoen verricht worden. Er zullen ruim vóór het begin van het broedseizoen permanente maatregelen gerealiseerd worden in de vorm van inbouwstenen onder alle kozijnen van de zijgevel langs de steeg.

Boerenwaluw

In de kamer op de eerste verdieping is één nest van de boerenzwaluw aangetroffen. Dit zal ruim vóór het begin van het broedseizoen met een factor vijf worden gecompenseerd in de vorm van, het ophangen van vijf kunstnesten onder de dakrand aan de zijgevel langs de steeg. Deze maatregel heeft een permanent karakter.

Gewone Dwergvleermuis

In het plangebied zijn twee (zomer)verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gevonden, terwijl het pand ook als paarplaats fungeert. De verblijfplaatsen bevinden zich binnenin het pand. Omdat de bestaande kieren, spleten en kapotte ramen in de buitengevel worden gerepareerd, kunnen gewone dwergvleermuizen niet meer binnenin het pand komen. Als gevolg van de werkzaamheden zullen tevens deze nestlocaties verloren gaan daarnaast zullen de nesten vóór het begin van de werkzaamheden ongeschikt worden gemaakt. Compensatie is al gerealiseerd in februari 2019 door het aanbrengen van 24 kasten en één kraamkast aan de gevel ter plaatse van de binnentuin. De kasten blijven minimaal 2 jaar hangen, in elk geval tot een jaar nadat eventueel permanente verblijfplaatsen zijn aangebracht.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de gierzwaluw, de boerenzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. De getroffen mitigerende maatregelen ten behoeve van bovengenoemde soorten zullen in lijn zijn met de kennisdocumenten van de beschermde soorten van BIJ12. Voor de handeling, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van de volgende belangen:

Vogelrichtlijn: In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Habitatrichtlijn: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Het pand betreft een historisch monument in het centrum van Vaals en het verkeert in sterk vervallen staat. Door deze slechte staat waaronder schimmelvorming, vallend plafond en tocht is het pand momenteel onbewoonbaar. Om behoud voor de toekomst te garanderen is ingebruikname en de daarvoor benodigde restauratie noodzakelijk. Anders is op den duur algehele sloop onvermijdelijk en zullen hoe dan ook de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, boerenzwaluw en gierzwaluw verdwijnen, terwijl deze nu door het treffen van adequate compenserende maatregelen behouden kunnen blijven. Initiatiefnemer wil het pand restaureren en verduurzamen om huisvesting te bieden aan studenten.

Deze openbare veiligheids- en gezondheidsbelangen, die in paragraaf 3.1 Wnb (Vogelrichtlijnsoorten) en paragraaf 3.2 Wnb (Habitatrichtlijnsoorten) worden bedoeld, wegen in dit geval zwaarder dan het ecologisch belang.

4.3.3 Staat van instandhouding

Gierzwaluw

De staat van instandhouding in Nederland van de gierzwaluw is zowel lokaal als regionaal in Nederland gunstig. Met het creëren van permanente maatregelen als vervanging, is de acceptatie van de verblijven door de soort aannemelijk. Met deze maatregelen wordt voorkomen dat de ingreep leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de regionale en lokale populatie van de gierzwaluw.

Boerenzwaluw

De staat van instandhouding van de boerenzwaluw als broedvogel is ook zowel lokaal als regionaal in Nederland is gunstig.

De boerenzwaluw nestelt in het hele land. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen. De aantallen zijn in het laatste kwart van de twintigste eeuw afgenomen, al komt dat uit tellingen onvoldoende naar voren bij deze lastig telbare soort.

De afname is een gevolg van modernisering van bedrijven (o.a. scherpe hygiënemaatregelen, waardoor in stallen vliegende zwaluwen geweerd worden) en intensivering van grondgebruik (resultierend in voedselgebrek). Sinds de eeuwwisseling is de stand stabiel tot licht herstellend. De toenemende populariteit van het houden van hobbypaarden op het platteland biedt enige compensatie voor de afname op meer traditionele broedlocaties. Door het treffen van permanente maatregelen in het plangebied ten behoeve van de boerenzwaluw en rekening te houden met de kwetsbare periode van de soort bij de uitvoering, wordt gegarandeerd dat de staat van instandhouding van de soort niet in geding komt.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. De meeste verblijfplaatsen van de soort bevinden zich in bebouwing. Door het treffen van tijdelijke en permanente maatregelen in het plangebied ten behoeve van de gewone dwergvleermuis, en rekening te houden met de kwetsbare periode van de soort bij de uitvoering, wordt gegarandeerd dat de staat van instandhouding van de soort niet in geding komt. Het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis zal als gevolg van de ingreep niet afnemen en er blijft een voldoende groot habitat over om de populatie op lange termijn in stand te houden.

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw en de boerenzwaluw en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Gierzwaluw en boerenzwaluw, art.3.1, lid 2 en 4, Wnb

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Vogelrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gierzwaluw en de boerenzwaluw voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.1, Wnb.

4.4.2 Gewone dwergvleermuis, art.3.5, lid 4, Wnb

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gewone dwergvleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5, Wnb.

4.4.3 Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.